

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ
Paderbornensis**

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. V. De Testamentis & eorum Executione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

cum illis ullam consuetudinem habere audeant, alioquin pœnis à sacris Canonibus vel Statutis Ecclesiarum impositis puniantur. Quod si à Superioribus moniti ab ijs se non abstinerint, tertiam parte fructuum, obventionum ac proventuum beneficiorum suorum quorumcunq; & pensionum ipso facto sint privati, quæ fabricæ Ecclesiæ aut alteri pio loco arbitrio Episcopi applicetur. Si vero in delicto eodem cum eadem vel aliâ scemina perseverantes secundæ monitioni adhuc non paruerint, non tantum fructus omnes ac proventus suorum beneficiorum & pensiones eo ipso amittant, qui prædictis locis applicentur, sed etiam à beneficiorum ipsorum administracione, quoad Ordinarius etiam uti Sedis Apostolicæ delegatus arbitrabitur, suspendantur. Et si ita suspensi eas nihilominus non expellant, aut cum eis etiam versentur, tunc beneficijs, portionibus ac officijs & pensionibus quibuscunq; Ecclesiasticis perpetuò priventur atq; inhabiles & indigni quibuscunq; honoribus, dignitatibus beneficijs ac officijs imposterum reddantur, donec post manifestam vitæ emendationem ab eorum Superioribus cum ijs ex causa visum fuerit dispensandum. Sed si eas semel dimiserint, intermissum consortium repetere, aut alias hujusmodi scandalosas mulieres sibi adjungere ausi fuerint, præter prædictas pœnas Excommunicationis gladio plestantur. Nec quævis appellatio aut exemptio prædictam executionem impedit aut suspendat. Supradictorumque omnium cognitio non ad Archidiaconos nec Decanos aut alios inferiores, sed ad Episcopos ipsos pertinet, qui sine strepitu & figurâ Judicij & solâ facti veritate inspectâ procedere possint. Clerici vero beneficia Ecclesiastica aut pensiones non habentes juxta delicti & contumacia perseverantiam & qualitatem ab ipso Episcopo carceris pœna, suspensione ab Ordine ac inhabilitate ad beneficia obtinenda alijsve modisjuxtâ sacros Canones puniantur.

T I T U L U S V.

De Testamentis et eorum Executione.

I.

Experientia docet quām sit periculosem quantumque detrimenti adferat testamentariam dispositionem ad extremum vitæ terminum differre, quapropter volumus & injungimus omnibus Civitatis & Diœcesis nostræ Pastoribus, Vicepastoribus & Concionatoribus ut iubinde Auditores suos serio moneant, ut ultimæ voluntatis tabulas mature condant atque tempestivè domui, rebus, & bonis suis temporalibus consulant, ne instantे morte ægri & anxii circa mox relinquenda magnis conficiant molestijs non sine periculo scèpè salutis æternæ amittendæ.

2. Hortentur similiter ut testamentum suum extrâ gravioris noxæ conscientiam faciant, totamque dispositionem ad bonum finem dirigant, ne vanitate potius memorie post mortem relinquendæ vel quovis alio sinistro ducti affectu, quām Dei & proximorum amore permoti operis boni merito spolientur.

3. Quod si testamenta condere volentes cum aliquo vel aliquibus publicas habent inimicitias, non solum animitus ignoscant, sed in præsentia aliorum, quod ignoverint, testatum faciant & cum odore virtutis decedant. Quod si alios offendent, expedit ut ad veniam petendam amicos destinent, & pro modo offensæ satisfaciant, reconciliatioque subsequatur. An vero inter præsentes ea sit confienda, prudentis Judicio æstimandum relinquitur, cùm inter præsentes aliquando controversias componi non sit consultum, occultæ inimicitæ secretò quoque dirimantur.

4. Quamvis testatores numerosam habuerint prolem vel consanguineos, meminerint tamen Christum scribere cohæredem, nisi hereditas fortè sit adeo tenuis ut necessarijs hereditibus seu liberis ad sustentationem honestam necessaria videatur, & legatis minuenda non judicetur.

5. Si Testatoribus nulli fuerint fratres, sorores, alijsve cognati indigentes, liberalioribus legatis ad pias causas animarum suarum salutis optimè consulent, benefaciendo scilicet pupillis, orphanis, viduis, pauperibus, captivis, peregrinis & ægris, præcipue Ecclesijs earumq; ministris penuria laborantibus. Insuper laudabile erit debitoribus vix solvendo existentibus integrum debitum vel partem ejusdem remittere.

6. Idcirco

6. Idcirco quilibet dives Deum timens animæ suæ bene providebit, si aliquam partem substantiæ pijs usibus testamento relinquat, imprimis autem ut Patochiale suam Ecclesiam, si egurit, majorum consuetudine & pietate pro ratione fortunarum suarum pio legato honoret.

7. Confessarij, ut majori Spiritus libertate & fructu animas juvare possint, scriptioni testamentorum non intersint, aut testatori nominatum suadeant, cui aut quibus hereditatem vel legata relinquat, præsertim verò propriarum Ecclesiarum importunum patrocinium non suscipiant, nisi paupertas vel alia necessitas aliud postuleat; Pro consilio requisiti in genere opera pietatis commendent & electionem Testatori omnino liberam relinquant.

8. Meminerint Ecclesiastici, quod singulariter lex charitatis exigat, ut Ecclesiæ & pauperibus benefaciant, proinde in suprema voluntate declarandâ non propinquitate & sanguinis inclinatione moveantur, sed Ecclesiæ Dei utilitatem pauperumq; sublevamen sibi proponant.

9. Considerent etiam periculum suum, si mox ad tribunal Christi rapiendi deque omnibus usque ad extreum quadrantem rationem reddituri facultates sibi creditas ex patrimonio Christi & bonis Ecclesiasticis provenientes maluerint propinquis & consanguineis, quam Christo & ejus Ecclesiæ atque pauperibus relinquere.

10. Venerabili Clero nostro in & extrâ Civitatem nostram Paderbornensem testamenta condere & de rebus etiam beneficiorum absque solemnitatibus à jure civili requisitis validè & licet disponere permittitur, Episcopali quidem Privilegio, inhærendo tamen Canonicis Sanctionibus volumus, ut omnes Ecclesiastici Civitatis & Diœcesis nostræ Paderbornensis testamenta sua in præsentia Notarij vel Pastoris duorumque ad minus testium condant, vel in scriptis voluntatem suam propriâ manu subscriptam, signatam & occlusam Notario vel Pastori coram duobus testibus exhibeant & in charta hujusmodi contineri ultimam suam voluntatem declarant. Notarius verò aut Pastor in dorso chartæ hunc actum scribat & subsignet: Dispositiones aliter factas nullas & invalidas, iegata tamen ad pias causas propriâ testatoris manu scripta vel subscripta sine Notario & testibus subsistere declaramus.

11. Ne Testamenta Ecclesiasticorum casusq; ab intestato diu detineantur & occultentur, interea verò hereditates explicantur, Executores post mortem Ecclesiasticorum testamenta Vicario nostro infrâ triginta & unum dies unâ cum legati inventario exhibeant, approbationem & facultatem exequendi petant, nec non juramentum de fideliter exequendo præstent, anno elapsò accuratam rationem reddituri. Hoc tamen decreto non intendimus statutis aut Privilegiis Cathedralis Capituli nostri de condendis testamentis & executione eorum ullo modo derogare.

12. Quandoquidem omnium ultimarum voluntatum & piarum dispositionum supremi Executores & Tutores sunt Episcopi, per illos vel maximè providendum est, ut Testatorum Ordinationes fideliter executione demandentur, non raro autem accidat, quod tam Clericorum quam Laicorum extremæ voluntates & testamenta, ad pios etiam usus legata & relicta dolosis machinationibus variè impedianter, retardentur, aut in alios usus expendantur. Ideò Vicarius noster sedulò advigilet, accuratamque curam gerat, ut testatorum desiderio & voluntati plenè satisfiat, nec ad pios usus destinata in alios impendantur.

13. Si Clericus quispiam planè intestatus vel sufficienti & legitimo testamento non condito decesserit, ejus hereditas describatur, ex beneficiis Ecclesiasticis provenientia, solutis funeralibus & debitis, ad usus pios in refrigerium animæ defuncti à Nobis præscribendos applicentur, patrimonialia verò hereditibus ab intestato relinquantur.

14. Executorum officium quamvis passim appetatur, grave sane est & molestum, tenentur siquidem Executores non solum ultimam testatorum voluntatem accuratissimè temporibus præscriptis excipi, verum etiam in obligationem eorundem succedentes testamenta, quorum Executores deputati fuerunt, debitæ executioni promptissimè demandare.

15. Justam coquerendi creditoribus præbent occasionem Executores, dum statum & vires hereditatis defuncti ignorantibus, multos minus necessarios sumptus in funeralia profundunt, & sine decreto Judicis proprijs ducti affectibus, quin etiam proprio lucro moti nonnulla debita persolvunt; unde scèpissimè provenit, ut creditores privilegiati tenuioris quandoq; fortunæ defraudentur, gravissimæ huic corruptelæ imò manifestæ iniquitati opportunum adhibere remedium cupientes, omnibus & singulis Testamentorum Executoribus severissimè inhibemus, ne viribus hereditatis non perspectis ullis ad honestam lepulturam omnino non necessarijs expensis eandem